



Warszawa, dnia 10 marca 2009 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-903-6/09

**Informacja o sposobie zgłaszania okręgowych list kandydatów na posłów
do Parlamentu Europejskiego w wyborach do Parlamentu Europejskiego,
zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.**

**I. Kandydatem na posła do Parlamentu Europejskiego może być osoba mająca
prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego, tj.:**

— obywatel polski, który:

- nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu,

— obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który:

- zgodnie z prawem, stale zamieszkuje w Polsce,
- został ujęty w stałym rejestrze wyborców,
- nie został pozbawiony praw wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem,

która:

- najpóźniej w dniu wyborów kończy 21 lat,
- nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie, ścigane z oskarżenia publicznego
- od co najmniej 5 lat stale zamieszkuje w Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Nie mogą kandydować obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, wobec których wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności, w związku z złożeniem niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego [art. 9 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją”; przepisy dalej powoływane bez bliższego określenia dotyczą tej ustawy].

II. Uprawnione do zgłaszania okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego, zwanych dalej „listami okręgowymi”, są komitety wyborcze, które na podstawie wcześniej dokonanego zawiadomienia uzyskały od Państwowej Komisji Wyborczej postanowienie (uchwałę) o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, a w przypadku komitetu wyborczego partii politycznej — zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego (art. 55).

III. Ordynacja określa następujące warunki zgłoszenia listy okręgowej:

- 1) komitet wyborczy może zgłosić w każdym okręgu wyborczym jedną listę okręgową (art. 59 ust. 1);
- 2) komitet wyborczy partii politycznej, która wchodzi w skład koalicji wyborczej nie może zgłaszać samodzielnie list okręgowych (art. 59 ust. 4);
- 3) liczba kandydatów na liście okręgowej nie może być mniejsza niż 5 i większa niż 10 (art. 59 ust. 2);
- 4) kandydować można tylko w jednym okręgu wyborczym i tylko z jednej listy okręgowej (art. 59 ust. 3).

IV. Listę okręgową zgłasza się do właściwej okręgowej komisji wyborczej nie później niż w dniu 28 kwietnia 2009 r. do godz. 24.00 (art. 63 ust. 1).

V. Przy zgłoszeniu listy okręgowej wymagane jest zachowanie formy pisemnej oraz osobiste dokonanie zgłoszenia przez pełnomocnika wyborczego lub osobę przez niego upoważnioną (art. 63 ust. 2).

1. W zgłoszeniu należy wskazać:

- 1) **nazwisko i imię osoby zgłaszającej listę okręgową** ze wskazaniem, czy zgłoszenia dokonuje pełnomocnik wyborczy czy upoważniona przez niego osoba;
- 2) **nazwę komitetu wyborczego**, w którego imieniu dokonywane jest zgłoszenie listy okręgowej ze wskazaniem **adresu jego siedziby**;
- 3) **oznaczenie numeru okręgu wyborczego**, w którym zgłaszana jest lista okręgowa;
- 4) **nazwisko, imię (imiona), zawód i miejsce zamieszkania każdego z kandydatów**. Kolejność kandydatów na liście ustala komitet wyborczy (art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. Nr 46, poz. 499, z późn. zm., zwanej dalej „Ordynacją wyborczą do Sejmu i do Senatu”; przepisy tej ustawy mają zastosowanie do zgłaszania list okręgowych w wyborach do Parlamentu Europejskiego na podstawie art. 64 ust. 1 Ordynacji).

Przy nazwisku kandydata należy wymienić **nazwę lub skrót nazwy partii politycznej, której kandydat jest członkiem** (nie więcej niż 40 znaków drukarskich — art. 144 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu); jeżeli kandydat nie należy do partii politycznej należy umieścić przy jego nazwisku adnotację „nie należy do partii politycznej”.

Zgłaszający listę może wnosić, by przy nazwisku kandydata, który nie należy do partii politycznej, umieścić adnotację „popierany przez” wymieniając nazwę lub skrót nazwy tylko jednej partii politycznej, która popiera kandydata (nie więcej niż 40 znaków drukarskich). Poparcie kandydata powinno być potwierdzone pismem właściwego statutowego organu danej partii, które należy dołączyć do zgłoszenia listy (art. 144 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu). Wniosek o takie oznaczenie kandydata może być zawarty w zgłoszeniu lub w odrębnym piśmie, ale zgłoszenie tego wniosku wraz z załączonym potwierdzeniem organu statutowego partii możliwe jest wyłącznie w momencie zgłaszania listy.

Potwierdzenie może pochodzić także od terenowego organu partii, uprawnionego do tego statutowo lub upoważnionego przez właściwy organ.

- 5) Zgłaszający może wskazać w zgłoszeniu **skrót nazwy komitetu wyborczego**, którym należy oznaczyć zarejestrowaną listę na urzędowych obwieszczeniach oraz na kartach do głosowania (art. 144 ust. 4 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu); jeżeli zgłaszający nie zgłosi takiego wniosku lista będzie oznaczona pełną nazwą komitetu wyborczego. Wskazany skrót nazwy komitetu wyborczego nie może różnić się od określonego w zawiadomieniu, o którym mowa w pkt I.

Przykładowy wzór zgłoszenia okręgowej listy kandydatów stanowi załącznik nr 1 do niniejszej informacji.

2. Każda lista okręgowa powinna być poparta podpisami co najmniej 10 000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym. Do wymaganej liczby co najmniej 10 000 wyborców popierających listę okręgową nie zalicza się podpisów wyborców popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców, o których mowa w art. 51 ust. 4 Ordynacji.

Prawidłowo sporządzony wykaz podpisów wyborców udzielających poparcia liście okręgowej powinien zawierać na każdej stronie:

- 1) **nazwę** (nie skrót nazwy) **komitetu wyborczego** zgłaszającego listę;
- 2) **numer okręgu wyborczego**, w którym lista jest zgłaszana;
- 3) adnotację: „**Udzielam poparcia okręgowej liście kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zgłaszanej przez**
(nazwa komitetu wyborczego) **w okręgu wyborczym nr** (numer okręgu) **w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.**”;

a następnie

- 4) **czytelnie wpisane nazwiska, imiona, adresy zamieszkania** (miejscowość, ulica, numer domu i numer lokalu, a w miejscowościach, w których nie ma

ulic numer domu — posesji i numer lokalu lub tylko numer domu niepodzielonego na odrębne numerowane mieszkania — lokale), **numery ewidencyjne PESEL** oraz złożone **własnoręcznie podpisy** wyborców udzielających poparcia liście. W przypadku wyborcy niebędącego obywatelem polskim zamiast numeru PESEL powinna być wpisany numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Podawanie przy adresie zamieszkania wyborcy numeru kodu pocztowego nie jest wymagane. Uznaje się za prawidłowo udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, numer domu, numer lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami. Dopuszczalne jest uznanie za prawidłowo udzielone poparcie podpisu wyborcy, który zamiast dokładnego podania adresu zamieszkania w rubryce na to przeznaczonej postawił znak odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, jeżeli osoby wymienione w tych pozycjach noszą to samo nazwisko, co wskazywałoby, iż są członkami rodziny wspólnie zamieszkałymi pod tym samym adresem.

Zbieranie podpisów może być dokonywane tylko w miejscu, czasie i w sposób, które wykluczają groźbę, podstęp lub stosowanie jakichkolwiek nacisków. Zabronione jest udzielanie wynagrodzenia pieniężnego za zbieranie podpisów wyborców lub za złożenie podpisu popierającego listę okręgową, a także zbieranie podpisów na terenie jednostek wojskowych, innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, oddziałów obrony cywilnej i skoszarowanych jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (art. 62). Naruszenie tych przepisów stanowi występki zagrożony grzywną (art. 147).

Przykładowy wzór wykazu podpisów stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej informacji.

3. Komitet wyborczy, który zarejestrował listy okręgowe co najmniej w połowie okręgów wyborczych (w 7 okręgach) jest uprawniony do zgłoszenia list okręgowych w pozostałych okręgach bez poparcia ich podpisami wyborców (art. 60 ust. 2). W takim przypadku, dla udokumentowania tego uprawnienia komitet wyborczy obowiązany jest dołączyć do zgłoszenia zaświadczenie wydane przez Państwową Komisję Wyborczą. Zaświadczenie jest wydawane na wniosek komitetu wyborczego, złożony w Państwowej Komisji Wyborczej **do dnia 28 kwietnia 2009 r. do godz. 16.15** (art. 171 ust. 1 i 3). Do wniosku należy dołączyć wykaz okręgów, w których komitet zarejestrował listy kandydatów. Zgłaszanie list okręgowych na podstawie zaświadczenia następuje w dniu 28 kwietnia 2009 r. do godz. 24.00.
4. Do zgłoszenia każdej listy okręgowej należy dołączyć:

- 1) **upoważnienie wystawione przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego do zgłoszenia listy okręgowej, jeżeli zgłoszenia listy okręgowej dokonuje osoba przez niego upoważniona.**

Upoważnienie powinno zawierać pełną nazwę komitetu wyborczego oraz imię i nazwisko pełnomocnika wyborczego udzielającego upoważnienia, wskazanie zakresu udzielonego upoważnienia oraz dane osoby upoważnionej. Treść upoważnienia powinna więc zawierać stwierdzenie, iż osoba wymieniona w upoważnieniu — z podaniem jej nazwiska, imion, adresu zamieszkania i numeru ewidencyjnego PESEL — została upoważniona przez pełnomocnika wyborczego do zgłoszenia listy okręgowej (lub list) w imieniu wymienionego z nazwy komitetu wyborczego w okręgu wyborczym nr (lub okręgach wyborczych nr)

w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. Zakres upoważnienia może obejmować również wyznaczanie mężów zaufania do obwodowych komisji wyborczych i rejonowych komisji wyborczych (wystawianie im stosownych zaświadczeń), a także pełnienie funkcji męża zaufania przy wskazanej okręgowej komisji wyborczej (art. 72). Upoważnienie powinno być opatrzone datą wystawienia

i własnoręcznym podpisem pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego.

- 2) ewentualny **wniosek o oznaczenie kandydatów**, którzy nie należą do żadnej partii politycznej, nazwą popierającej partii, o ile wniosek ten nie został zawarty w treści zgłoszenia;
- 3) **pisma organów statutowych partii politycznych potwierdzające poparcie partii** dla kandydatów umieszczonych na liście okręgowej, których dotyczy wspomniany wyżej wniosek;
- 4) **oświadczenie** pełnomocnika wyborczego lub osoby upoważnionej do zgłaszania listy okręgowej, stwierdzające **liczbę podpisów wyborców popierających listę objętych wykazem podpisów** (art. 144 ust. 5 pkt 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu);
- 5) **wykaz podpisów wyborców** popierających listę okręgową bądź **zaświadczenie Państwowej Komisji Wyborczej** potwierdzające uprawnienia komitetu wyborczego do zgłoszenia list okręgowych, w trybie art. 60 ust. 2 i 3 Ordynacji, bez wymaganej liczby podpisów wyborców;
- 6) **pisemną zgodę każdego kandydata na kandydowanie** na posła do Parlamentu Europejskiego w wyborach zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. ze wskazaniem numeru okręgu wyborczego, na kandydowanie w którym kandydat wyraża zgodę oraz nazwy komitetu wyborczego, z którego listy kandydat zgadza się kandydować. Zgoda na kandydowanie powinna zawierać: imię (imiona), nazwisko, wiek, numer ewidencyjny PESEL kandydata (w przypadku kandydata niebędącego obywatelem polskim — numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość), a także wskazanie jego ewentualnej przynależności do partii politycznej. Zgodę na kandydowanie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem (art. 144 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu);

Przykładowy wzór zgody na kandydowanie stanowi załącznik Nr 3 do niniejszej informacji

- 7) oświadczenie każdego kandydata (z wyjątkiem kandydatów niebędących obywatelami polskimi oraz kandydatów będących obywatelami polskimi, urodzonych po dniu 31 lipca 1972 r.) dotyczące pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. Oświadczenie składa się według wzoru stanowiącego załącznik Nr 1a do ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.) — art. 144 ust. 5 pkt 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Wzór oświadczenia stanowi załącznik Nr 4 do niniejszej informacji

Kandydaci, którzy złożyli oświadczenie według wskazanego wyżej wzoru po **dniu 13 września 2007 r.** zamiast oświadczenia składają informację o złożeniu oświadczenia, według wzoru stanowiącego załącznik Nr 2a do powołanej ustawy;

Wzór informacji stanowi załącznik Nr 5 do niniejszej informacji

- 8) **oświadczenie każdego kandydata, że posiada prawo wybieralności**, o którym mowa w art. 9 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, tj. posiada prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, najpóźniej w dniu głosowania kończy 21 lat, nie był karany za przestępstwo popełnione umyślnie, ścigane z oskarżenia publicznego i od co najmniej 5 lat stale zamieszkuje w Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (art. 64 ust. 2) oraz nie – co dotyczy tylko obywatela polskiego – wydano wobec niego prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego utratę prawa wybieralności, w związku ze złożeniem niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego.

Oświadczenie to powinno zawierać: imię (imiona), nazwisko, numer ewidencyjny PESEL kandydata (w przypadku kandydata niebędącego obywatelem polskim — numer paszportu lub innego dokumentu

stwierdzającego tożsamość); oświadczenie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem.

W przypadku zgłoszenia kandydatury obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim do jego pisemnej zgody na kandydowanie konieczne jest dołączenie następujących dokumentów:

- **oświadczenia kandydata stwierdzającego, że został on wpisany do rejestru wyborców** w gminie, w której stale zamieszkuje oraz **że nie kandyduje w wyborach do Parlamentu Europejskiego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej** (art. 64 ust. 3 pkt 1); oświadczenie to powinno zawierać: imię (imiona), nazwisko, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz adres stałego zamieszkania; oświadczenie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem,
- **zaświadczenia** wydanego przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego jest obywatelem, **że nie pozbawiono go prawa do kandydowania** w wyborach do Parlamentu Europejskiego w tym państwie lub **że organ ten nie posiada informacji o pozbawieniu go tego prawa** (art. 64 ust. 3 pkt 2).

Dokumenty niesporządzone w języku polskim są składane wraz z ich tłumaczeniem na język polski (art. 168). Tłumaczenie powinno być opatrzone danymi osoby, która je sporządziła (nazwisko, imię, adres).

Przykładowy wzór oświadczenia o posiadaniu prawa wybieralności przez kandydata obywatela Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik Nr 6 do niniejszej informacji

Przykładowy wzór oświadczenia o posiadaniu prawa wybieralności przez kandydata obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik Nr 7 do niniejszej informacji

5. Po zgłoszeniu listy okręgowej niedopuszczalne jest jej uzupełnianie o nowych kandydatów, zamiana kandydatów, zmiana kolejności kandydatów na liście, a także zmiana lub uzupełnienie oznaczeń przy nazwiskach kandydatów o partii politycznej popierającej kandydata, który nie należy do żadnej partii politycznej

(art. 64 ust. 4). Wyjątek od tej zasady ustala art. 71 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, który przewiduje, iż w przypadku gdy kandydata skreślono z listy na skutek jego śmierci, a spowoduje to, że na liście pozostanie mniej niż 5 kandydatów, okręgowa komisja wyborcza zawiadamia pełnomocnika wyborczego lub osobę, która dokonała zgłoszenia listy o możliwości zgłoszenia nowego kandydata. Uzupełnienie listy w tym trybie może nastąpić najpóźniej w dniu 25 maja 2009 r. i nie wymaga zbierania podpisów wyborców popierających zgłoszonego kandydata.

Tryb przyjmowania zgłoszeń przez okręgową komisję wyborczą, kontroli poprawności zgłoszenia i rejestracji listy okręgowej regulują art. 65–68 Ordynacji.

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Jan Kacprzak